

Klimat- och näringslivsdepartementet
kn.remissvar@regeringskansliet.se
kn.me.remissvar@regeringskansliet.se

Yttrande angående Ny kärnkraft i Sverige – fler möjliga platser vid kusten KN2025/01872

Nedan återfinns Chalmers svar och kommentarer på betänkandet.

Sammanfattning

Chalmers anser att promemorian inte innehåller ett tillräckligt utvecklat beslutsunderlag för de föreslagna ändringarna av lokaliseringsreglerna för kärntekniska anläggningar. Motiveringarna för att öppna ytterligare kustnära områden är svagt underbyggda, och flera centrala konsekvensområden, inklusive säkerhets- och beredskapsfrågor, behandlas endast översiktligt.

Chalmers avstyrker därför förslagen i deras nuvarande form. Innan eventuella lagändringar genomförs bör en mer omfattande analys av energisystemets behov, alternativa lösningar samt konsekvenser för samhällsplanering, kustzoner, säkerhet och berörda intressen tas fram.

1. Allmänna synpunkter

De föreslagna lagändringarna innebär en betydande förändring i förutsättningarna för mark- och vattenanvändning i stora delar av Sveriges kustzoner. Sådana förändringar kräver ett välgrundat och brett analyserat beslutsunderlag.

Chalmers konstaterar att promemorian presenterar övergripande motiv men i begränsad utsträckning utvecklar de faktiska effekterna av förslagen. Flera av de argument som läggs fram saknar referenser och hänvisningar till tidigare utredningar som legat till grund för den nuvarande lagstiftningen. Detta försvårar remissinstansers möjlighet att ge fullgoda remissvar.

2. Synpunkter på avsnitt 4 (förslag)

Promemorian anger att fler möjliga platser skulle underlätta för fler aktörer att etablera sig. Underlaget gör det dock inte möjligt att bedöma om den föreslagna åtgärden är ändamålsenlig eller om effekten av fler möjliga platser skulle vara marginell.

Promemorian hänvisar till ett växande elbehov kopplat till industriell omställning. Detta är en relevant utgångspunkt, men resonemangen är alltför generella. Ytterligare underlag behövs för att förstå om förslagen svarar mot faktiska behov eller om andra alternativ bör övervägas.

De energitekniska motiveringarna för förslagen använder begrepp som är svagt definierade och som därmed ger en argumentation som inte fullt ut bär de slutsatser som dras. Begreppet ”planerbar” är ett exempel på en sådan ottydligt definierad term.

3. Synpunkter på konsekvensanalysen (avsnitt 6)

Konsekvensanalysen beskriver övergripande att fler områden skulle kunna vara aktuella för etablering av kärntekniska anläggningar och att detta kan ge olika effekter för kommuner, företag och myndigheter. Chalmers anser att en fördjupad analys är nödvändig för att bedöma konsekvenserna av förslagen.

3.2 Konsekvenser för företag och enskilda (6.4)

Promemorian anger att vissa företag kan gynnas och andra påverkas negativt. Chalmers anser att resonemanget behöver konkretiseras. Etablering av kärntekniska anläggningar i nya områden innebär att ytterligare fastighetsägare och företag exponeras för risker som de i många fall inte kan försäkra sig mot. Detta är en väsentlig konsekvens som inte utvecklas i promemorian.

3.3 Säkerhet och beredskap

Förslagen innebär att kärnteknisk verksamhet kan komma att lokaliseras till ett större antal platser än i dag, i kustnära miljöer med omfattande annan infrastruktur och bebyggelse. Chalmers bedömer att detta har betydelse för krav på fysisk säkerhet och skydd av anläggningar, bland annat mot terroristhot och militära angrepp. Dessa aspekter ingår inte i de lagar promemorian hänvisar till och behöver analyseras mer utförligt för att ge en samlad bild av förslagets konsekvenser.

4. Ställningstagande

Mot bakgrund av att promemorian saknar flera nödvändiga analyser för att bedöma förslagets konsekvenser och ändamålsenlighet bedömer Chalmers att de föreslagna ändringarna inte bör genomföras i nuvarande form.

Om beredningen

Denna remiss har beretts av handläggare i dialog med Tomas Kåberger, ledare för Chalmers styrkeområde Energi, samt Anders Palmqvist, vicerektor för forskning och hållbar utveckling.